

Jaarstukken 2023

6.5 Incidentele baten en lasten

In de Gemeentewet is opgenomen dat onze begroting structureel en reëel in evenwicht moet zijn. In artikel 189 (tweede lid) is opgenomen: “De raad ziet erop toe dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Hiervan kan hij afwijken indien aannemelijk is dat het structureel en reëel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht.”

Structureel evenwicht betekent dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Met reëel evenwicht wordt bedoeld dat de geraamde baten en lasten in de begroting en meerjarenraming volledig¹ en realistisch zijn.

Omschrijving	Begroting na wijziging 2023	Werkelijk 2023
Saldo baten en lasten	-7.430	-339
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	6.556	5.465
Begrotingssaldo (a)	-874	5.126
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo) (b)	-311	-3.277
Structureel begrotingssaldo (=a-b)	-1.185	1.849

In de notitie structurele en incidentele baten en lasten van de commissie BBV is opgenomen dat in de basis alle reservemutaties als incidenteel worden beschouwd met uitzondering van onttrekkingen uit de bestemmingsreserves ter dekking kapitaallasten.

Overzicht incidentele baten en lasten

Exploitatie	B2023	W2023	Saldo
Lasten			
Samenleving			
Opvanglocaties Oekraïne	2.410	1.215	1.195
Noodopvang Asielzoekers - Locatie 't Buurnest	1.586	1.174	412
Verstrekingen Oekraïne - POO leefgeld	160	133	27
Nationaal Programma Onderwijs	183	96	87
Huisvestingsvoorzieningen voor basisonderwijs aan asielzoekers	-	80	-80
Energietoeslag	1.808	1.509	299
Koersnota	67	30	37
Hotel en Accommodatie Regeling asielzoekers	-	26	-26
Informatiepunten Digitale Overheid	30	30	-
Wonen & Werken			-
De Scheg - Kosten na oplevering	67	130	-63
Schadeherstelkosten - A. v. Schendellaan 51	29	30	-1
Hogere huisvestingskosten a.g.v. vluchtelingen	58	30	28
Structurele warmteklachten ruimte burgerzaken gemeentehuis	8	9	-1
Praktijkschool Uithoorn - Aanleg parkeerplaatsen	24	-	24
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling (GPAG)	45	42	3
Actieve grondexploitaties in voorbereiding lasten	392	437	-44
Actieve grondexploitaties in voorbereiding boekwaarde	148	148	-
Bouwgronden In Exploitatie (BIE) lasten	287	229	58
Bouwgronden In Exploitatie (BIE) boekwaarde	402	437	-36
Projectinitiatieven	139	142	-3
Facilitaire projecten	456	391	65

¹ Voor de bepaling van de incidentele posten wordt in het kader van de materialiteit een grensbedrag gehanteerd van € 25.000

Exploitatie	B2023	W2023	Saldo
Storting in voorziening exploitatierisico's	-	100	-100
Energiebesparingsakkoord	25		25
Ondersteuning subsidie impulsaanpak winkelgebieden	50	33	17
Verkeersplan Dorpcentrum - Saneringskosten	665	666	-2
Onderzoek naar herontwikkeling bedrijventerrein TPN	60	52	8
Gebiedsuitwerking Noorder Legmeerpolder met initiatief duurzaamheidspark	75	33	42
Ontwikkelvisie Thamerdal	124	134	-10
Transformatie Amstelzone	380	279	101
Omgevingswet - Implementatiekosten	200	91	109
Arbeidsmigranten - Programmatische aanpak	91		91
Water-en rioleringsprogramma Uithoorn 2023-2027	317	317	-0
Organiseren			-
Dienstverleningsvisie - Implementatiekosten	100		100
Wet Open Overheid - Implementatiekosten	59		59
Participatie - Projectleider	90		90
Strategische visie - Budgetoverheveling	-50		-50
Ontwikkeling bestuurskracht - Onafhankelijk voorzitter	2		2
Diverse programma's			-
Incidentele lasten i.r.t. reserves	1.195	139	1.056
Budgetoverheveling 2022			-
Aanvullend steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl	11		11
Aanvullend steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl	26		26
Brommers op de rijbaan	60	-	60
Coronacompensatie energiekosten maatschappelijke organisaties	77		77
Koersplan	47		47
Ontwikkelvisie gezond, veilig en kansrijk opgroeien	20		20
Energietransitie	60	38	22
Woonbeleid	43	35	8
Uitvoeringsplan legalisatie	54	6	48
Implementatie Omgevingswet	77	77	-
Projectleider Ruimte voor Ruimte	9	7	2
Parkeerbeleid Uithoorn	34	34	-
Ontwerp openbare ruimte Wilhelminakade Thamerkerk	40	37	3
POH Jeugd GGZ	15		15
Visie groene recreatieve verbindingszone	94	-	94
Amstelzone	10	10	-
Parkeerplekken voor gebruik jachthaven, Thamerkerk en De Mix	20	6	14
Aanpassing openbaar gebied project Vinckebuurt	8	3	5
Projectleider Participatie	26	26	-
Implementatie dienstverleningsvisie	49	49	-
Uithoorn 200 jaar	11	6	5
Project MFA Zijdelwaard	40	42	-2
Pilot Vroegsignalering	24		24
Uitvoering WOO en WEMBV door Duo+	58	-	58
Opstellen nieuw speel- en beweegbeleid	30	21	9
Actualiseren Gemeentelijk Rioleringsplan	33	33	-
Saldo lasten	-12.656	-8.590	-4.066
Baten			
Samenleving			
Opvanglocaties Oekraïne	3.060	3.003	57
Noodopvang Asielzoekers - Locatie 't Buurnest	1.586	1.177	409

Exploitatie	B2023	W2023	Saldo
Verstrekkings Oekraïne - POO leefgeld	160	133	27
Nationaal Programma Onderwijs	183	96	87
Huisvestingsvoorzieningen voor basisonderwijs aan asielzoekers	-	80	-80
Hotel en Accommodatie Regeling asielzoekers	-	26	-26
Informatiepunten Digitale Overheid	30	30	-
Wonen & Werken			-
Bouwgronden In Exploitatie (BIE) baten	-	-8	8
Bouwgronden In Exploitatie (BIE) boekwaarde	291	263	28
Actieve grondexploitaties in voorbereiding boekwaarde	856	869	-12
Facilitaire projecten	246	330	-84
Grondverkoop facilitaire projecten	275	-	275
Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling (GPAG)	30	36	-6
Vrijval uit voorziening GPAG	-	689	-689
Subsidie inrichting De Scheg	-	32	-32
Afkoop onderhoud Swale	33	19	15
Organiseren			-
Informatiepunt digitale overheid	30		30
Verkoop snippergroen	25	17	8
Huisvesting vluchtelingen - Bijdrage COA	58	57	-
Vluchtelingen Oekraïne- Huurvergoeding	18	18	-0
Verwachte schadeuitkering A.v.Schendelln 51	29	39	-10
Saldo Baten	6.910	6.905	5
Saldo exploitatie	-5.746	-1.685	-4.061

Reserves	B2023	W2023	Saldo
Lasten			
Reserve riolering	33	33	-0
Reserve onderhoud openbare ruimte	1.259	1.259	-
Reserve duurzaamheid	554	554	-
Saldo lasten	-1.846	-1.846	-0
Baten			
Algemene Risicoreserve	750	750	-
Budgetegalisatiereserve	4.531	4.531	-
Reserve onderhoud openbare ruimte	1.615	1.131	-484
Reserve ruimte voor ruimte	85	85	-
Reserve onderhoud gebouwen	133	133	-
Reserve riolering	739	134	-605
Reserve Vinckebuurt	15	11	-4
Reserve reiniging	36	-	-36
Reserve riolering		33	33
Saldo Baten	7.903	6.808	1.095
Saldo reserves	6.057	4.962	1.095
Saldo incidentele baten en lasten	311	3.277	-2.966

Toelichting typering 'incidentele' baten en lasten

Specificatie per programma van posten groter dan € 50.000

Programma Samenleving

Opvanglocaties Oekraïne & Noodopvang & Verstrekkingen leefgeld

Zowel de baten als de lasten van activiteiten met betrekking Opvanglocaties Oekraïne, de noodopvang en verstrekkingen van het leefgeld zijn vanwege het tijdelijke karakter incidentele budgetten.

Nationaal Programma Onderwijs

Afgelopen jaar zijn we verder gegaan met de uitvoering van de activiteiten voortkomend uit de middelen Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Gemeenten hebben van het rijk NPO middelen ontvangen (éénmalig) voor de schooljaren 2021 t/m 2025. Het doel hiervan is om de opgelopen leervertragingen als gevolg van corona terug te dringen. Vanwege het tijdelijke karakter betreffen dit incidentele budgetten.

Energietoeslag

Het Rijk heeft gemeenten een compensatie gegeven voor het verstrekken van Energietoeslag aan inwoners met een laag inkomen. De gemeente heeft in 2023 huishoudens, die leven van 130% van het sociaal minimum, Energietoeslag uitbetaald. De termijn voor het aanvragen van Energietoeslag loopt door tot en met 1 april 2024. Vanwege het tijdelijke karakter betreffen dit incidentele budgetten.

Koersnota

In de Koersnota zijn acties benoemd, bijvoorbeeld de omgekeerde toets. Dit betreft eenmalige kosten voor het vormgeven van een andere werkwijze. Hiermee valt de Koersnota onder de incidentele lasten.

Programma Wonen en Werken

De Scheg

Betreft nakomende kosten als gevolg van de inrichting van het projectgebied na oplevering

Hogere huisvestingskosten a.g.v. vluchtelingen

Het pand Arthur van Schendellaan 59 ('t Buurtnest) is sinds het voorjaar van 2023 in gebruik voor crisisnoodopvang van asielzoekers. Door dit gebruik kent het pand hogere exploitatielasten. Deze worden gedekt vanuit de huurvergoeding en de energiebijdrage die de gemeente ontvangt vanuit het Centraal Orgaan opvang asielzoekers.

Grondexploitaties

Voor actieve grondexploitaties en bouwgronden in exploitatie geldt het volgende: Ontwikkeling van gebieden en locaties wordt maar één keer gedaan, ongeacht wie de ontwikkelaar is, de gemeente (actieve grondexploitaties) of een derde (facilitaire grondexploitatie). De kosten en opbrengsten zijn eenmalig van aard en daarmee incidenteel. (Tussentijdse) Winstnemingen en mutaties van voorzieningen in verband met grondexploitaties met een negatief resultaat zijn daarmee ook incidenteel.

Projectinitiatieven

Betreft een budget voor initiatieven voor de ontwikkeling van gebieden en locaties. Zo'n ontwikkeling wordt maar één keer gedaan. Er is dus sprake van een begrotingspost met een incidenteel karakter, ook al is deze post structureel geraamd.

Facilitaire projecten

Ontwikkeling van gebieden en locaties wordt maar één keer gedaan, ongeacht wie de ontwikkelaar is, de gemeente (actieve grondexploitaties) of een derde (facilitaire grondexploitatie). De kosten en opbrengsten zijn eenmalig van aard en daarmee incidenteel. (Tussentijdse) Winstnemingen en mutaties van voorzieningen in verband met grondexploitaties met een negatief resultaat zijn daarmee ook incidenteel.

Starting in voorziening exploitatierisico's

Ontwikkeling van gebieden en locaties wordt maar één keer gedaan, ongeacht wie de ontwikkelaar is, de gemeente (actieve grondexploitaties) of een derde (facilitaire grondexploitatie). De kosten en opbrengsten zijn eenmalig van aard en daarmee incidenteel. (Tussentijdse) Winstnemingen en mutaties van voorzieningen in verband met grondexploitaties met een negatief resultaat zijn daarmee ook incidenteel.

Ondersteuning subsidie impulsaanpak winkelgebieden & Verkeersplan Dorpscentrum - Saneringskosten & Onderzoek naar herontwikkeling bedrijventerrein TPN & Gebiedsuitwerking Noorder Legmeerpolder met initiatief duurzaamheidspark & Ontwikkelvisie Thamerdal Transformatie Amstelzone

Ontwikkeling van gebieden en locaties wordt maar één keer gedaan. De kosten en opbrengsten zijn eenmalig van aard en daarmee incidenteel. Het betreft ondersteuning van een extern bureau bij een subsidieaanvraag voor een gebiedsontwikkeling binnen het dorpscentrum

Implementatiekosten omgevingswet

Het betreft hier de kosten die gepaard gaan met de invoering van de Omgevingswet. Tot en met 2024 is er een budget opgenomen voor onder andere voor het opstellen van de gebiedsprogramma's en het inrichten van monitoring en evaluatie. De implementatiekosten zijn tijdelijk en vallen niet onder de structurele lasten. De lasten die voortvloeien uit het uitvoeren van de structurele taak worden wel structureel.

Programmatische aanpak arbeidsmigranten

Het rekenkamerrapport huisvesting arbeidsmigranten is aanleiding geweest om een eerste inventarisatie te doen naar de stand van zaken registratie arbeidsmigranten. Hierbij is een aantal benodigde acties in beeld gebracht in het kader van de aanpak arbeidsmigranten. Een verdere inventarisatie levert mogelijk nog aanvullende acties op. Door goed zicht te hebben op de (aandachtspunten omtrent de) arbeidsmigranten in de gemeente Uithoorn en hier een gerichte aanpak op te zetten wordt een bijdrage geleverd aan een energieke sierteeltsector, een eerlijke woonruimteverdeling, voorkoming van misbruik en uitbuiting en een aantrekkelijke woongemeenschap. Deze wijziging in de aanpak van deze taak omvat meerdere terreinen van het gemeentelijk beleid. De implementatiekosten zijn tijdelijk en vallen niet onder de structurele lasten.

Water-en rioleringsprogramma Uithoorn 2023-2027

Op 2 november 2023 is het Water- en rioleringsprogramma (Wrp) Uithoorn 2023-2027 vastgesteld. Dit Wrp vervangt het GRP 2018-2022. In het GRP 2018-2022 is als speerpunt genoemd de reeds geactiveerde rioleringsinvesteringen in overeenstemming te brengen met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Nota Activabeleid (2019) van de gemeente Uithoorn. Dit betekende onder andere afboekingen van buiten gebruik gestelde activa en van niet te activeren kosten.

Verkoop snippergroen

Omdat je een bezit, in dit geval stukjes grond die snippergroen genoemd worden, maar één kunt keer verkopen, is er sprake van een begrotingspost met een incidenteel karakter, ook al is deze post structureel geraamd.

Programma organiseren

Implementatie dienstverleningsvisie

In de vastgestelde dienstverleningsvisie is de ambitie vastgesteld om de gemeentelijke dienstverlening naar een 8 te brengen. Om de implementatie van de dienstverleningsvisie in samenhang met de communicatievisie en de ontwikkelagenda participatie goed op te kunnen pakken worden in 2022 en 2023 extra kosten gemaakt. De implementatiekosten zijn tijdelijk en vallen niet onder de structurele lasten.

Implementatie wet open overheid

Deze initiatiefwet is op 26 januari 2021 door de Tweede Kamer aangenomen en beoogt de gehele overheid transparanter en toegankelijker te maken. Met dit wetsvoorstel geven de initiatiefnemers zowel de actieve als de passieve openbaarmaking van overheidsinformatie een nieuwe wettelijke basis en verankeren zij het recht op toegang tot informatie. Daarnaast beogen zij de informatievoorziening en informatiehuishouding van het Rijk en decentrale overheden te verbeteren. De maatregelen die uitgevoerd moeten worden om aan deze wetgeving te voldoen heeft een grote impact op het bestuur en de organisatie. Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de WOO. De financiële middelen bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen, voor de periode 2022 tot en met 2026, zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie. De implementatiekosten zijn tijdelijk en vallen niet onder de structurele lasten.

Projectleider participatie

De Ontwikkelagenda Participatie is vorig jaar vastgesteld. Om deze agenda te implementeren is in de jaren 2022 tot en met 2025 extra budget nodig. De implementatiekosten zijn tijdelijk en vallen niet onder de structurele lasten.

Praktijkschool Uithoorn (aanleg parkeerplaatsen)

Als gevolg van de verbouwing moeten er extra parkeerplaatsen worden aangelegd. Ontwikkeling van gebieden en locaties wordt maar één keer gedaan. Deze kosten zijn eenmalig van aard en daarmee incidenteel.

Diverse programma's

Budgetoverhevelingen

Bij de jaarrekening 2022 is voor een totaal van € 977.000 aan incidentele budgetten overgeheveld.

Brommers op de rijbaan

Dit betreft een project om om bromfietzers op de aansluitende wegen binnen de bebouwde kom op de rijbaan te laten rijden zodat dat op een natuurlijk manier aansluit op de vernieuwde infrastructuur van het dorpscentrum.

Energietransitie

Onderdeel van de besteding is een opdracht ten behoeve van het in kaart brengen van de ondergrondse infrastructuur, het beleid rondom de ondergrond en welke stappen we hier als gemeente nog in moeten zetten. De druk op de ondergrond neemt namelijk, net als op de bovengrond, de komende jaren toe. Deze opdracht loopt door in 2024 en is in beginsel een éénmalige actie.

Visie groene recreatieve verbindingszone

Ontwikkeling van gebieden en locaties wordt maar één keer gedaan. De kosten en opbrengsten zijn eenmalig van aard en daarmee incidenteel.

Uitvoering WOO en WEMBV door Duo+

Deze initiatiefwet is op 26 januari 2021 door de Tweede Kamer aangenomen en beoogt de gehele overheid transparanter en toegankelijker te maken. Met dit wetsvoorstel geven de initiatiefnemers zowel de actieve als de passieve openbaarmaking van overheidsinformatie een nieuwe wettelijke basis en verankeren zij het recht op toegang tot informatie. Daarnaast beogen zij de informatievoorziening en informatiehuishouding van het Rijk en decentrale overheden te verbeteren. De maatregelen die uitgevoerd moeten worden om aan deze wetgeving te voldoen heeft een grote impact op het bestuur en de organisatie. Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de WOO. De financiële middelen bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen, voor de periode 2022 tot en met 2026, zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie. De implementatiekosten zijn tijdelijk en vallen niet onder de structurele lasten.

Incidentele lasten i.r.t. reserves

Alle onttrekkingen uit reserves worden aangemerkt als 'incidenteel'. De hiermee gerelateerde kosten zijn daarmee ook 'incidenteel'.

Reserves

Om uitschieters te voorkomen zijn voor de onderhoudslasten egalisereserves gevormd. Daarmee blijven de jaarlijkse lasten vrijwel gelijk. Dekking uit- of toevoeging aan de egalisereserves voor onderhoudslasten wordt op basis van het BBV aangemerkt als incidentele inkomsten / uitgaven. Uitzondering hierop is de bestemmingsreserve dekking kapitaallasten. De onttrekkingen uit deze reserve zijn incidenteel van aard.

6.6 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties